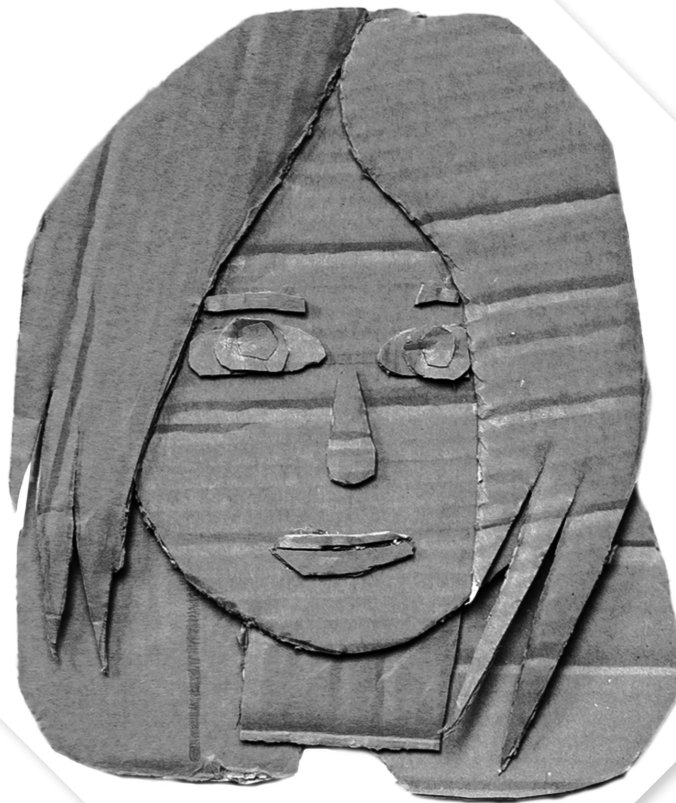

De lessen van Day a Week School

Over het onderwijs aan cognitief getalenteerde kinderen

Jaap Verouden, Annelies de Muijnck en Stefan Heinink

leuker.nu
leren en uitgeven kan écht revolutionair

©2020, Het ABC, Baarsjesweg 224, 1058 AA Amsterdam

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

NUR 190, 844, 846
ISBN 978-94-6398-205-4
Eerste druk 2020

Auteurs: Jaap Verouden, Annelies de Muijnck en Stefan Heinink i.s.m.
Esther Daniëls (www.dewoordenwinkel.nl)
Redactie: Marita Weener, www.redactiebureauamaritaweener.nl
Ontwerp en vormgeving: Sabrina Wakker, www.wakkerdesign.nl
Illustraties: Freepik
Fotografie: To Huidekoper, www.tohuidekoper.nl
Uitgever: Sabine Kokee, www.leuker.nu
Druk: Maak je eigen onderwijsboek, www.maakjeeigenonderwijsboek.nl

De lessen van **Day a Week School**

Over het onderwijs aan cognitief getalenteerde kinderen

Jaap Verouden, Annelies de Muijnck en Stefan Heinink

leuker.nu

leren en uitgeven kan écht revolutionair

INHOUD

Voorwoord	6
1 Hoe het ooit begon	9
1.1 Wat is Day a Week School?	9
1.2 De intentie	9
1.3 Het momentum	9
1.4 De vertaalslag	10
1.5 De eigenheid	10
1.6 De kennisoverdracht	10
1.7 De mijlpalen	10
1.8 Interview met Marsha Tap	13
2 Het theoretisch kader	15
2.1 Werken met doelgebieden	15
2.2 De taxonomie van Bloom	16
2.3 De Mindsettheorie	17
2.4 Het Zijnsluik	18
2.5 Interview met Kim Aalsma	21
3 Onze leerkrachten	23
3.1 Praktische invulling	23
3.2 De attitude van DWS-leerkrachten	23
3.3 Het inwerkproces	24
3.4 Samenwerking	24
3.5 Interview met Iman Eloïse	27
4 Hoe leer ik?	29
4.1 Doelen	29
4.2 Instrumenten en modellen	29
4.3 Lesactiviteit - Onderzoekend en Ontwerpend Leren - Een studie naar de bij	34
4.4 Interview met Geerthe Schilder	39
4.5 Lesactiviteit - Schilderen als...	40
4.6 Interview met Noortje de Gier	43
5 Hoe denk ik?	45
5.1 Doelen	45
5.2 Instrumenten en methodieken	45
5.3 Lesactiviteit - Sinterklaas en de Kerstman	48
5.4 Interview met Fransca Hoetink	51
5.5 Lesactiviteit - Doolhoven	52
5.6 Interview met Richelle de Deugd	55
6 Hoe zie ik mezelf?	57
6.1 Doelen	57
6.2 Instrumenten en methodieken	57
6.3 Lesactiviteit - Wat zijn mijn trotsmakers, talenten, stressgevers en opgevers?	60
6.4 Interview met Wouter Segers	63
6.5 Lesactiviteit - Je emoties de baas	64
6.6 Interview met Mechteld Woutman	67

7	Hoe werk ik samen?	69
7.1	Doelen	69
7.2	Instrumenten en methodieken	69
7.3	Lesactiviteit - Innoveren met schoonmaakdoekjes	72
7.4	Interview met Ytien de Jong	75
7.5	Lesactiviteit - Debatteren	76
7.6	Interview met Kuno Rijnhart	79
8	Projecten	81
8.1	Project 1 - Reisgids van een niet-bestaand land	83
8.2	Interview met Paulien Zuiderhoek	87
8.3	Project 2 - De Tijdmachine	88
8.4	Interview met Marleen van Beek	95
9	Stimulerend identificeren	97
9.1	Onze identificatieprocedure	97
9.2	Enkele oefenopgaven	97
9.3	Drie Hersenkrakers	99
10	Afsluiting	105
	Bijlagen	108
	Bijlagen bij Lesactiviteit 'Sinterklaas en de Kerstman'	108
	Bijlage bij Lesactiviteit 'Doolhoven'	111
	Bijlagen bij Lesactiviteit 'Wat zijn mijn trotsmakers, talenten, stressgevers en opgevers'	113
	Bijlage bij Lesactiviteit 'Je emoties de baas'	116
	Bijlagen bij Lesactiviteit 'De Tijdmachine'	117

VOORWOORD

In 2020 vieren wij het tienjarig bestaan van Day a Week School. Dit vernieuwend onderwijsconcept was destijds bedoeld om cognitief talentvolle leerlingen beter te bedienen. Eén dag per week zouden zij op een van de deelnemende scholen les krijgen van speciaal daartoe opgeleide leerkrachten. In kleine groepen met leerlingen die allemaal extra uitdaging nodig hadden, zou het accent niet liggen op hun leerprestaties, maar veel meer op het proces van leren, denken, samenwerken en het vergroten van het zelfbewustzijn en zelfvertrouwen.

Dat was het idee, en het mooie is dat we dit initiatief in de afgelopen tien jaar hebben kunnen uitwerken tot een bloeiend concept. Vandaag de dag nemen bijna tweehonderd scholen, in Amsterdam en daarbuiten, deel aan Day a Week School (DWS). In Amsterdam draaien we 26 groepen op 18 verschillende locaties, en daarmee krijgen honderden kinderen de kans om hun talenten te ontplooiën en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen.

Zijn dat allemaal hoogbegaafde whizzkids met een uitzonderlijk hoog IQ? Niet per se, want DWS is er voor alle kinderen met een talent in denken en creativiteit die meer uitdaging en begeleiding nodig hebben dan ze binnen hun eigen school kunnen krijgen. Samen met de leerkracht van de eigen school kijken we naar de verschillende kenmerken en behoeften van het kind, naar zijn of haar specifieke wensen en mogelijkheden om zich te ontwikkelen. Bij DWS gaat het dus niet om het etiket 'hoogbegaafd', maar om een passend aanbod voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben dan binnen het reguliere onderwijs geboden kan worden. De leerlingen blijven vier dagen per week gewoon in hun eigen groep, maar krijgen één dag extra en gerichte aandacht.

In de afgelopen tien jaar is er veel veranderd. De eerste stappen op een ongebaand pad werden stevige stappen in een heldere richting. Meer schoolbesturen sloten zich aan en met dat verstevigde draagvlak kwam er meer continuïteit en zekerheid. De pioniers van destijds zijn de oudgedienden van vandaag, aangevuld met nieuwe, ambitieuze collega's die met hart en ziel bijdragen aan het DWS-onderwijs. De kinderen die in dat eerste jaar toelating deden, hebben inmiddels hun middelbare school afgerond en zijn doorgestroomd naar hun toekomst. Prachtige lessen werden ontwikkeld en collega's wisselden veel kennis en ervaring uit. Dat gebeurde niet alleen tussen DWS-leerkrachten onderling, maar ook tussen DWS en de reguliere basisscholen.

Die kennisdeling is een belangrijke motivatie geweest voor het schrijven van dit boek. We blikken samen met (een deel van) onze leerkrachten terug op hun betrokkenheid bij DWS. De theoretische grondslagen waarop ons onderwijs is gebaseerd komen aan bod, en ook de ervaringen van onze leerkrachten met hun leerlingen¹. Om de DWS-werkwijze te verduidelijken, hebben we het theoretisch kader aangevuld met voorbeeldlessen. Lezers kunnen hier zelf mee aan de slag, gewoon in hun eigen groep of op hun eigen school, waar nodig naar eigen inzicht aangepast of aangevuld.

Een inspiratieboek en een doe-boek dus, voor iedereen die in het primair onderwijs werkt en die zich meer wil verdiepen in het onderwijs aan cognitief talentvolle leerlingen. Leerkrachten krijgen praktische handvatten tegen een theoretische achtergrond, om daarmee meer differentiatie aan te kunnen brengen in hun groep. Wellicht roept het ook veel herkenning op, en daarmee het signaal om juist te letten op die ene leerling die zich soms zo stierlijk lijkt te vervelen of die andere die zich geruisloos aanpast aan de groep. En natuurlijk hopen wij ook dat de bevoegenheid en het enthousiasme van onze leerkrachten aanstekelijk werken, want dát vuur is een eerste voorwaarde om het onderwijs krachtig en vitaal te houden.

Daarom laten wij een aantal van hen uitgebreid aan het woord. Zij laten zien hoe DWS in de praktijk vorm krijgt. Hun verhalen geven kleur aan de theorie en brengen onze visie tot leven. De dertien collega's die zijn geïnterviewd, vertegenwoordigen ál onze collega's, ook de leerkrachten die inmiddels niet meer bij ons werkzaam zijn. Allemaal hebben zij in een bepaalde periode en op hun eigen manier bijgedragen aan de vorming van onze leerlingen. Kinderen en ouders laten ons geregeld weten dat DWS van grote invloed is geweest op hun leven. Zij vertellen dat onze leerkrachten een steen hebben verlegd die de koers van hun toekomst mede heeft bepaald.

¹ Voor de leesbaarheid verwijzen wij soms naar leerkrachten of leerlingen met 'hij', waar uiteraard evengoed 'zij' kan worden gelezen.

Dáár doen we het voor, en dat al tien jaar lang. Daarom willen wij dit voorwoord eindigen met een welgemeend 'bedankt' aan allen – leerkrachten, kinderen, ouders en andere betrokkenen – die zich hebben ingezet voor het verleden, het heden en de toekomst van DWS.

Dank je wel!

Het **programmeamteam** van Day a Week School Amsterdam, in opdracht van

In samenwerking met:

*“Bij ieder cijfer dat ik in de puzzel te weten kwam,
kreeg ik een soort blij plofje in mijn hoofd
waardoor ik niet kon stoppen!”*

1 Hoe het ooit begon

(en uitgroeide tot een succes)

1.1 Wat is Day a Week School?

Day a Week School (DWS) is in de afgelopen tien jaar uitgegroeid tot een begrip, ook buiten Amsterdam. DWS biedt onderwijs aan cognitief talentvolle leerlingen die zich onderscheiden op het gebied van leerprestaties en denkstrategieën. Het betreft kinderen uit de bovenbouw van het basisonderwijs (van midden groep 5 tot midden groep 8). Eén dag per week krijgen zij les van speciaal opgeleide DWS-leerkrachten, in een groep van maximaal achttien kinderen die ook behoefte hebben aan meer uitdaging. De andere dagen gaan zij gewoon naar hun eigen school in het reguliere onderwijs.

Dat deze onderwijsformule tegemoetkomt aan een grote behoefte, zien wij terug in onze groeicijfers. Waar DWS in 2010 nog startte met een handvol enthousiaste docenten en drie deelnemende schoolbesturen, werken er in Amsterdam nu 18 leerkrachten die met elkaar 26 groepen van 18 leerlingen op 19 locaties draaien, verspreid over alle stadsdelen van de stad. Meer dan 100 scholen van 10 besturen, goed voor de helft van alle Amsterdamse basisscholen, nemen deel aan DWS. In dit hoofdstuk keren we terug naar het begin en volgen we de ontwikkeling van DWS; van ambitieus initiatief tot breed gedragen onderwijsconcept.

1.2 De intentie

Voor veel leerkrachten is het een herkenbaar probleem: in een doorsnee klas is het een hele opgave om voor alle leerlingen een onderwijsaanbod te verzorgen op hun eigen niveau. Voor (hoog)begaafde leerlingen speelt bovendien mee dat zij het veelal met minder leeftijdgenoten met een vergelijkbaar ontwikkelingsniveau moeten doen. Ook hierdoor worden zij te weinig op hun eigen niveau aangesproken en uitgedaagd.

Lange tijd kreeg het onderwijs aan (hoog)begaafde kinderen relatief weinig prioriteit. In de reguliere lespraktijk zagen wij dat de talenten van deze leerlingen vaak niet tot ontplooiing kwamen, met als risico dat zij het plezier in leren kwijtraakten en daarmee ook hun motivatie om zich in te spannen. Vanuit die onvrede groeide binnen Het ABC, een onderwijsadviesbureau te Amsterdam, de behoefte aan een specifieke aanpak voor deze doelgroep, zodat wij scholen en leerkrachten daarin beter konden begeleiden en ondersteunen.

1.3 Het momentum

Rond 2005 kwam er verandering in de visie op het (hoog)begaafdenonderwijs. Langzamerhand groeide het besef dat deze leerlingen behoefte hebben aan een specifiek aanbod en een gerichte aanpak om hun cognitieve, analytische en creatieve talenten te ontplooien. De politiek ging mee in die beweging. Sharon Dijksma, destijds staatssecretaris van Onderwijs, riep subsidiemogelijkheden voor excellente leerlingen in het leven. Het momentum was daar, in het land en in de stad, en Het ABC speelde daarop in, samen met de schoolbesturen van het eerste moment.

De vakgroep (hoog)begaafdheid ging op zoek naar een onderwijsconcept dat aansloot op de visie van Het ABC op het onderwijs aan cognitief talentvolle leerlingen. Het ABC was niet direct een voorstander van voltijds (hoog)begaafdenonderwijs. De voorkeur ging uit naar een tussenvorm, die te integreren was in het reguliere onderwijs, zodat kinderen in hun eigen sociale omgeving konden blijven. Uiteindelijk vonden wij in Engeland hierin onze medestanders, in de persoon van Carol Cummings en Aileen Hoare. Hun 'Day a Week School' vormde een belangrijke inspiratiebron voor de introductie van DWS in Nederland.

Op 14 en 15 mei 2009 organiseerde Het ABC een groot congres in de Rode Hoed, waarvoor alle professionals uit het Amsterdamse basisonderwijs werden uitgenodigd. Het doel was om het enthousiasme aan te wakkeren en om samenwerkingspartners te werven voor dit concept. De schoolbesturen Openbaar Onderwijs aan de Amstel (OOadA) en de Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs (ASKO) gaven gehoor aan onze oproep en de drie partijen dienden een gezamenlijke subsidieaanvraag in. Hoewel deze werd afgewezen, bleek dat geen belemmering om de ingezette koers te vervolgen. Het bestuur van INNOORD sloot zich aan bij het initiatief, en de partners besloten zelf voor de financiering te zorgen. Het was een goed idee op het juiste moment, dat op voldoende draagvlak kon rekenen en dus ook zonder subsidie levensvatbaar bleek.

1.4 De vertaalslag

Het ABC kocht de licentie op het Engelse concept. Die werd geleverd in de vorm van een totaalpakket, waarin het gebruik van de naam en het logo was opgenomen, evenals de manier van werken, selecteren en opstarten. Het ABC kreeg het recht om het concept aan te passen en binnen Nederland verder uit te breiden. Het pakket (de *package*) moest worden vertaald en bijgeschaafd naar de Nederlandse situatie. Onze (hoog)begaafdenspecialisten gingen voortvarend aan de slag met de ontwikkeling van lesmaterialen en de werving en selectie van leerkrachten. Er werd een kerngroep gevormd, waarin de deelnemende partijen vertegenwoordigd werden. In samenwerking met de betrokkenen van de drie schoolbesturen werden de procedure en de criteria voor de selectie van leerlingen vastgesteld. Op deelnemende scholen werden lokalen ingericht, verspreid over de stadsdelen Noord, Centrum en Zuid. Uiteraard moest ook de financiering worden geborgd. In april 2010 vond de officiële opening plaats: DWS startte met zes groepen in drie stadsdelen van Amsterdam, voor honderd kinderen van vijftientig basisscholen. De afspraak was om deze pilot na drie jaar te evalueren.

1.5 De eigenheid

In die eerste drie jaar breidde DWS alleen uit met scholen van de deelnemende besturen in Amsterdam. Toen bij de evaluatie van de pilot de reacties van kinderen en ouders erg positief waren, besloten de deelnemende partijen om verder te gaan uitbreiden. Andere besturen in Amsterdam sloten zich aan, over alle denominaties heen, wat ten goede kwam aan de financiële continuïteit. Dit gaf ruimte om te leren van voortschrijdend inzicht en waar nodig af te wijken van het oorspronkelijke pakket zoals dit vanuit Engeland was overgenomen. Omdat Het ABC de licentie in bezit had, kon het, met toestemming van de besturen in Amsterdam, ook samenwerkingen buiten de Amsterdamse regio aangaan met schoolbesturen en samenwerkingsverbanden.

Gaandeweg ontwikkelden wij ons eigen DWS-concept. Een goed voorbeeld hiervan is de identificatieprocedure. Waar leerlingen voorheen een hele middag in de werkgroep 'De Uitdaging' werden geplaatst om een eventuele toelating te beoordelen, werd die fase later door ons geschrapt. Dat werd besloten omdat we met deze werkgroep alleen kinderen signaleerden die er die middag positief uitsprongen, en niet de onderpresterende leerlingen. Bovendien viel de helft van de deelnemers alsnog af, wat bij ouders en scholen voor grote teleurstellingen zorgde. Wij besloten in Amsterdam toen over te stappen van een absolute op een relatieve vorm van identificeren, met meer aandacht voor de context waarin het kind verkeert. Scholen werden door DWS-medewerkers beter ondersteund om zelf de eerste selectie goed te kunnen uitvoeren.

Een ander verschil dat in de loop der tijd zijn weg vond naar ons concept, was dat wij meer aandacht schonken aan het creatieve denken, in plaats van voornamelijk de nadruk te leggen op wiskundige en analytische vaardigheden. En, ook een teken van deze tijd, we gingen veel gestructureerder werken met persoonlijke (leer)doelen.

1.6 De kennisoverdracht

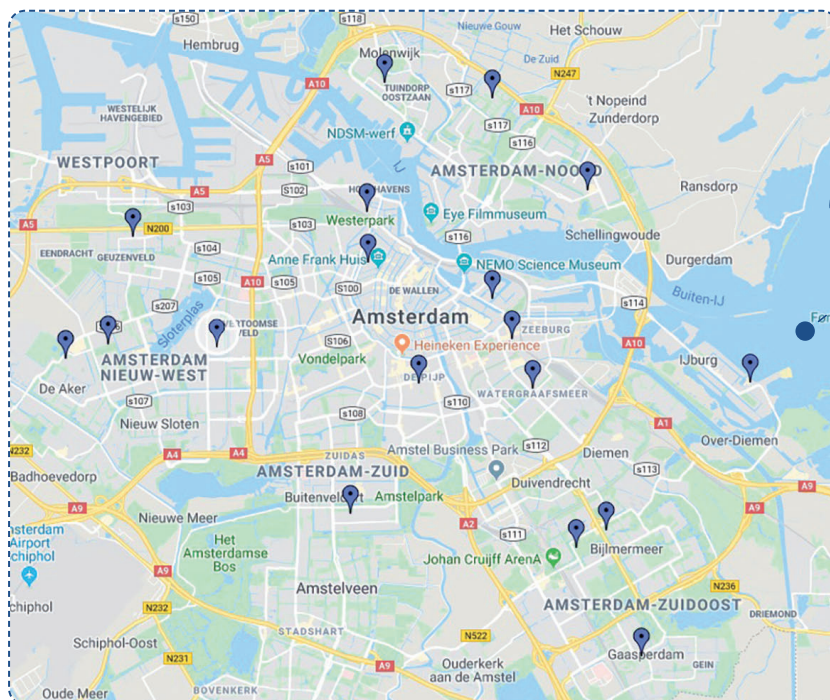
Van begin af aan hanteert DWS het uitgangspunt dat wij de opgebouwde kennis en vaardigheden willen laten terugvloeien naar de reguliere scholen, om te beginnen naar de deelnemende scholen die zijn verbonden met DWS. Deze overdracht is structureel ingebed in onze missie en visie, omdat we daarmee meer kinderen willen bereiken. Uiteindelijk is ieder kind erbij gebaat om uitgedaagd te worden en om zo, via verschillende ingangen, zijn mogelijkheden te verkennen. En niet alleen dat, ook leerkrachten kunnen hun voordeel doen met deze verrijking van hun vak.

Om die redenen ontplooiden wij diverse transferactiviteiten. Eén daarvan is de DWS Academie, met lezingen en workshops voor belangstellenden van de deelnemende scholen. We introduceerden de lesideeklappers, met concrete tips en uitwerkingen van uitdagende lesactiviteiten voor in de reguliere klas. Op inloopmiddagen ontmoeten we de thuisleerkrachten van deelnemende kinderen op een laagdrempelige manier, zodat we elkaar gemakkelijk weten te vinden om kennis en informatie uit te wisselen. En DWS-medewerkers brengen ook een bezoek aan deelnemende scholen voor workshops of consultancy over het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen.

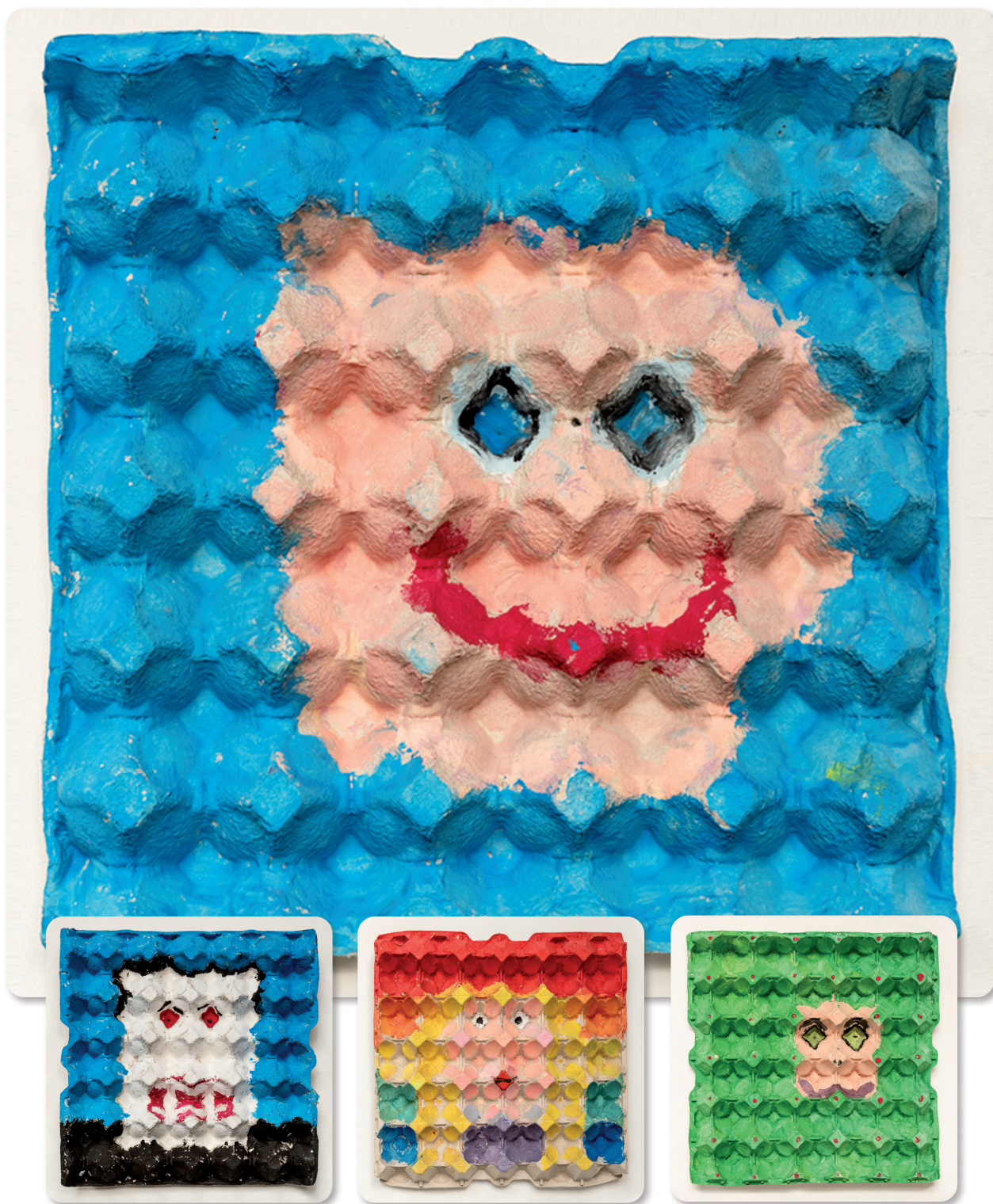
1.7 De mijlpalen

Terugkijkend op de afgelopen tien jaar is er ongelooflijk veel gebeurd en veranderd. Dat is geen rechte, opgaande lijn geweest, maar een proces van veel leren, struikelen, stilstaan en dan weer verdergaan. Gelukkig waren er altijd de leerlingen, die reikhalzend uitkeken naar die ene dag en bij ons hun motivatie en leerplezier hervonden. De ouders, die vertelden dat zij hun kind zagen opleven. En natuurlijk de leerkrachten, die ons gedachtegoed omarmden en daarmee in de loop der jaren het verschil maakten voor vele honderden kinderen. In het decennium dat achter ons ligt, bewogen wij ons stap voor stap verder naar het moment waar wij nu staan, met een paar mijlpalen die wij in herinnering willen brengen:

- In 2010, direct bij aanvang, doet de UvA, onder leiding van prof. Susan Bögels, onderzoek naar de effecten van deelname aan DWS op de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De resultaten hiervan publiceren zij in 2011 in een publieksverslag en in 2014 wordt hier een wetenschappelijk artikel over gepubliceerd. De belangrijkste conclusie was dat het zelfvertrouwen in de eigen leervermogens van de leerlingen na drie maanden deelname aan DWS significant verbeterd was. Dit effect was het grootst bij de leerlingen die voorafgaand aan DWS relatief weinig zelfvertrouwen hadden.
- In 2011, nog in de pilotfase, neemt een aantal enthousiaste ouders het initiatief tot een Vriendenstichting. Sindsdien zorgt zij voor maatschappelijk en politiek draagvlak, brengt zij ouders bij elkaar en zorgt zij voor de financiering van de noodzakelijke extra's. Ook de organisatie van het jaarlijkse zomerfeest is bij de Vriendenstichting in goede handen.
- In 2013 treedt DWS voor het eerst buiten de grenzen van Amsterdam als twee groepen in Zeist worden opgestart. Andere besturen en zelfs samenwerkingsverbanden volgen, onder meer in Houten, Nieuwegein, Zuid-Kennemerland, Haarlemmermeer en Het Groene Hart.
- In 2015 vindt het jaarlijkse zomerfeest plaats in NEMO, waar meer dan 500 leerlingen, ouders, broertjes en zusjes het lustrumfeest bezoeken. Onder meer Wim Hof (a.k.a. 'The Iceman') levert een bijdrage aan dit grootse evenement.
- In 2017 wordt er opnieuw een wetenschappelijk artikel gepubliceerd. Dit keer onder leiding van Lisette Hornstra van de Universiteit Utrecht. Het artikel beschrijft een onderzoek naar de effecten van verschillende vormen van aangepast onderwijs voor cognitief talentvolle leerlingen op o.a. de emotionele ontwikkeling van de kinderen.
- In 2018 verwelkomen wij onze 1000e leerling in Amsterdam.

Locaties van de DWS-scholen in Amsterdam. Behalve in Amsterdam hebben wij in 2020 DWS-groepen in de regio's Zeist, Houten, Nieuwegein, Haarlemmermeer, Zuid-Kennemerland en het Groene Hart.

Ik begrijp hun humor, voel hoe zij in hun vel zitten en creëer een veilige sfeer waarin ik waak over hun algehele welzijn.

1.8 INTERVIEW

'Ik doe wat ik het allerleukst vind'

Interview met Marsha Tap, leerkracht Day a Week School Amsterdam

Toen Marsha Tap de pabo afrondde, was haar grote schrikbeeld dat zij ooit zou eindigen als een jubilerende juf met een gegraveerde zilveren vulpen. Het kan raar lopen, want zo'n kleine twintig jaar later is zij nog steeds actief in het onderwijs. Om haar honger naar uitdaging en diepgang te stillen, studeerde zij sociologie aan de Universiteit van Amsterdam. Die studie financierde zij met een deeltijdbaan als leerkracht. In 2009 kwam de kentering, eerst als assistent zorgcoördinator en even later als DWS-leerkracht: "Ik wist meteen: dit is echt iets voor mij!"

"Ik heb altijd meer uit het leven willen halen. Na zeven jaar in de midden- en bovenbouw van het reguliere onderwijs had ik het wel gezien. De kentering kwam toen ik als assistent-zorgcoördinator aan de slag ging met een uitzonderlijk begaafde jongen. We hadden meteen zo'n klik, dat was zo fantastisch leuk. Alles wat ik overbracht, werd door hem anders verwerkt en dat ging eigenlijk heel organisch. Vervolgens kwam ik in contact met DWS, die toen nog in de kinderschoenen stond. De proefles die ik gaf, voelde helemaal niet als een sollicitatie. Ik wist gewoon dat dit bij mij paste, dus ging ik één dag in de week voor DWS werken en stond ik daarnaast gewoon voor de klas."

Vrij en gedreven

"DWS vraagt veel van haar leerkrachten, en dat was zeker in de begintijd zo. We vertaalden lessen die we hadden gevonden op Amerikaanse websites en zochten in onze eigen tijd allerlei thema's en theorieën helemaal tot op het bot uit. Die gedrevenheid en die vrijheid vond ik heerlijk, maar zij hadden ook een keerzijde. Na een burn-out besloot ik om alleen nog te doen wat ik het allerleukst vond. Ik zegde mijn baan in het reguliere onderwijs op, ging meer voor DWS werken en startte als zzp'er een eigen plusklas op. Mijn kwaliteit is dat ik deze kinderen heel goed aanvoel. Ik begrijp hun humor, voel hoe zij in hun vel zitten en creëer een veilige sfeer waarin ik waak over hun algehele welzijn. We leren gewoon ontzettend veel van elkaar en die uitdaging maakt dat geen dag hetzelfde is."

Geen angst voor het niet-weten

"Als DWS-leerkracht ben ik vooral begeleider in een ontwikkelingsproces. Natuurlijk, je moet een goede kennis van de theorie hebben, zodat je jouw aanpak kunt afstemmen op specifieke behoeften en valkuilen van (hoog)begaafde kinderen. Maar daarnaast telt vooral de passie, de affiniteit met deze doelgroep. Je moet niet bang zijn om jezelf ter discussie te stellen, geen angst hebben voor het niet-weten. Het gaat er juist om dat je op de juiste manier feedback geeft en vragen stelt, zodat kinderen gemotiveerd raken om hun eigen ontwikkeling beet te pakken, om het zelf te doen. Waar ik dat vroeger veelal op intuïtie deed, weet ik nu uit ervaring wat wel en niet werkt. Mijn lessen zijn ook beter onderbouwd, en meer gekoppeld aan de doelen die de kinderen zichzelf stellen."

Kennisoverdracht

"Ik geef workshops op scholen om mijn kennis van het verrijkingsonderwijs over te dragen. Ik begrijp best dat sommige leerkrachten dan het gevoel hebben dat er wéér iets bijkomt, terwijl ze al overbelast zijn. Daarom reik ik ze dingen aan die relatief weinig moeite kosten, maar wel veel effect hebben. Zo laat ik ze ervaren hoe zij standaardvragen uit zaakvakmethoden kunnen ombuigen naar hogere-orde-denkvragen, zoals onderzoeksvragen. Je wordt daar steeds handiger in en als je het twee jaar doet, heb je die vragen gewoon klaar. Daarmee doe je de leerlingen die het aankunnen een ontzettend groot plezier, omdat je ze opdrachten aanbiedt die nét buiten hun bereik liggen. In die zogenoemde 'zone van naaste ontwikkeling' leert een kind en echt, daar wordt het blij van."

DWS staat als een huis

"DWS is voortdurend in ontwikkeling en daar hou ik van. Ik heb nu veel meer collega's dan in het begin, en ook de scholing en de communicatie richting ouders zijn veel professioneler. Ik vind het ontzettend knap wat er in de afgelopen tien jaar is bereikt. DWS staat als een huis en daar ben ik ontzettend trots op."